

**МІЖ ФРУСТРАЦІЄЮ ТА МОБІЛІЗАЦІЄЮ:
ЕМОЦІЙНІ ДИСПОЗИЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ДУМКИ В УМОВАХ НАШОГО
ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ**

Тетяна Щитцова

Європейський гуманітарний університет

ORCID: 0000-0003-0014-3856

Резюме. *Статтю присвячено здатності гуманітарної думки сприяти демілітаризації нашого життєсвіту. Вихідною позицією аналізу є визнання афективної обумовленості будь-якого мислення/висловлювання про війну в Україні. У зв'язку з цим постає питання про евристичний потенціал і соціальну роль гуманітарної рефлексії в «наш військовий час».*

У першій частині статті окреслено полярні афективні режими, що за наявного суспільно-політичного контексту визначають специфіку сприйняття війни громадянами України. У другій частині розглянуто можливість незбігу емоційних диспозицій гуманітарної думки з окресленим у першій частині афективним полем («між фрустрацією та мобілізацією»). Завдяки сполученню підходів «теорії афектів» та феноменологічної герменевтики, авторка виявляє взаємозв'язок між перформативною евристикою гуманітарного висловлювання і впроваджуваною ним політикою афекту. Акцентуючи увагу на здатності гуманітарного вислову створювати нову ситуацію в умовах нашого військового часу

(змінювати притуплений режим сприйняття війни, дезавувати пропаганду, гальмувати агресивність, вивільняти від страху), авторка характеризує його в термінах політичного поезису. Останній включає здатність гуманітарної думки виступати медіумом нової політики афекту, що розходиться і з пропагандистським модулюванням настрою «широких мас», і з панівним емоційним ландшафтом мілітаризованого соціального поля.

В статті стверджується, що війна в Україні виявила проблематичність традиційного (модерного) способу пов'язування розумності й афекту в рамках політичної спільноти нації. Суспільна роль гуманітарної рефлексії полягає в тому, що вона здатна відслідковувати й аналізувати ті зсуви, що зачіпають саму цю рефлексію. Авторка висновує, що сьогодні затребуваність гуманітарної думки пов'язана вже не тільки з її здатністю до просвітницької діяльності і критики ідеології. Потреба людей у новій системі координат, що дозволяє знов утілювати зв'язок розумності й афекту (логосу і патосу) через різноманітні форми спільного життя – це те, на що має відізватися сучасна гуманітарна думка.

Ключові слова: *фрустрація, мобілізація, «нова війна», пропаганда, гуманітарна думка, емоційна диспозиція, політика афекту, нація.*

Повна версія статті доступна російською мовою.